

Nr 121

Kungl. Maj:ts proposition angående medel för den svenska andelen av kostnaderna för det nordiska ministerrädssekretariatet i Oslo; given Stockholms slott den 13 april 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

CARL GUSTAF

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen godkänner upprättandet av det nordiska ministerrädssekretariatet i Oslo den 1 juli 1973. Vidare föreslås, att medel anvisas under ett särskilt förslagsanslag på riksstaten för budgetåret 1973/74 för att bestrida Sveriges andel av kostnaderna för detta sekretariat.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 13 april 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, ODHNOFF, MOBERG, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Feldt, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *medel för den svenska andelen av kostnaderna för det nordiska ministerrädssekretariatet i Oslo* och anför.

Inledning

Nordiska ministerrådet inrättades genom överenskommelsen den 13 februari 1971 om ändring i 1962 års nordiska samarbetsöverenskommelse, det s. k. Helsingforsavtalet (prop. 1971:53, UU 1971:9, rskr 1971:154). I enlighet med ändringsöverenskommelsen har vidare varje nordiskt land utsett en regeringsmedlem – samarbetsminister – och en ämbetsman med uppgift att svara för samordningen av nordiska samarbetsfrågor. Ämbetsmännen bildar en särskild ämbetsmannakommitté, den s. k. ställföreträdarkommittén. Andra nordiska ämbetsmannakommittéer finns på en rad fackområden.

Vid möte i Helsingfors den 18 februari 1972 beslöt ministerrådet (samarbetsministrarna), att ett permanent sekretariat för nordiska samarbetsfrågor skulle upprättas. För att utreda frågan om sekretariatets organisation och arbetsuppgifter och för att biträda ministerrådet i dess arbete beslöts vidare, att varje land omedelbart skulle tillsätta en ämbetsman att ingå i ett interimistiskt sekretariat som skulle fungera intill dess det permanenta sekretariatet etablerats. Det interimistiska sekretariatet förlades till Oslo och trädde i funktion den 1 juni 1972.

Vid möte den 21 november 1972 beslöt ministerrådet att det permanenta sekretariatet skall placeras i Oslo. Den 11 december beslöts att sekretariatet skall inleda sin verksamhet den 1 juli 1973. Det gemensamma sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete, som tillskapades genom avtalet mellan de nordiska länderna den 15 mars 1971 om kulturellt samarbete (prop. 1971:54, KrU 1971:13, rskr 1971:188), ligger kvar i Köpenhamn med samma arbetsuppgifter som hittills.

Frågan om uppbyggnaden och placeringen av ministerrädssekretariatet presenterades tillsammans med frågan om det nordiska handlingsprogrammet vid ett gemensamt möte med de nordiska stats- och samarbetsministrarna samt Nordiska rådets presidium i november 1972. Vid mötet förelåg enighet om att handlingsprogrammet och etableringen av ett

permanent nordiskt sekretariat innebär betydande framsteg för det nordiska samarbetet på olika områden.

Ministerrådssekretariatet

Nordiska ministerrådet fastställde den 17 februari 1973 arbetsordning för sekretariatet i Oslo. Enligt denna skall sekretariatet biträda ministerrådet och olika ämbetsmannakommittéer i nordiska samarbetsfrågor. Det skall bestå av tjänstemän som är oavhängiga av de nationella förvaltningarna.

Sekretariatet har särskilt till uppgift att i samråd med ämbetsmannakommittéerna förbereda ärendenas behandling i ministerrådet, att fullgöra andra uppgifter i anslutning till ministerrådets och ämbetsmannakommittéernas sammanträden samt att på uppdrag av ministerrådet eller ämbetsmannakommittéerna genomföra utredningar i nordiska samarbetsfrågor. Sekretariatet skall vidare kunna ta initiativ till nya samarbetsprojekt och göra de interna utredningar som behövs för att ta ställning till det fortsatta arbetet med dessa projekt. För att utväxla upplysningar som erfordras för att fullgöra dessa uppgifter skall sekretariatet kunna ta kontakt med nationella myndigheter, nordiska samarbetsorgan och internationella organisationer.

Vad beträffar organisationen föreskrivs i arbetsordningen att sekretariatet skall ledas av en generalsekreterare. Det skall i övrigt bestå av en samordningsavdelning, en avdelning för ekonomiskt samarbete, industripolitik och regionalpolitik, en avdelning för samarbete inom socialpolitik, arbetsmarknadspolitik och miljöpolitik samt en avdelning för samarbete inom transport- och kommunikationsområdet. Varje avdelning skall förestås av en avdelningschef.

På förslag av generalsekreteraren i samråd med vederbörande ämbetsmannakommitté utses avdelningschefer av samarbetsministrarna och övriga handläggare av ställföreträdarkommittén. Annan personal vid sekretariatet anställs av generalsekreteraren. Experter och sakkunniga för särskilda uppgifter skall enligt arbetsordningen kunna anlitas av generalsekreteraren efter bemyndigande av ställföreträdarkommittén. Det har beräknats, att sekretariatet i utbyggt skick kan komma att få ett trettiotal anställda.

Ministerrådet har i februari 1973 träffat beslut om principerna för löne- och skatteförhållandena för de anställda vid ministerrådssekretariatet i Oslo. Motsvarande beslut har sedermera fattats också med avseende på det nordiska kultursekretariatet i Köpenhamn. Vidare har den 12 april 1973 mellan de nordiska ländernas regeringar ingåtts avtal om Nordiska ministerrådets sekretariat och deras rättsliga ställning. Innebörden av överenskommelserna är bl. a. att ministerrådssekretariatet i Oslo skall ha status som fristående internationell organisation och att de fast anställda vid sekretariatet inte skall kunna påföras skatt i något av de avtalsslutande länderna för lön och annan ersättning som sekretariatet betalar ut.

I stället skall de anställda erlägga avgift till sekretariatet enligt särskilda regler som ministerrådet fastställer. I sekretariatets budget upptas en inkomstpost för dessa avgifter.

Preliminära beräkningar av sekretariatets budget har gjorts av ställföreträdarkommittén avseende vart och ett av halvåren juli–december 1973, januari–juni 1974 samt juli–december 1974. Beräkningarna har baserats på de tidigare redovisade överenskommelserna i fråga om löne- och skatteförhållanden för sekretariatspersonalen. Vidare har räknats med att personalen från den 1 juli 1973 kommer att bestå av generalsekreteraren, fyra avdelningschefer, fyra handläggare och ytterligare sju anställda. För första halvåret 1974 har räknats med ytterligare fyra handläggare. För expertis och särskilda uppdrag bl. a. för att genomföra projekt i det överenskomna nordiska handlingsprogrammet har beräknats 300 000 norska kr. per halvår. Dessa medel föreslås få disponeras av sekretariatet efter beslut av ställföreträdarkommittén på basis av riktlinjer som beslutas av ministerrådet.

Det har beslutats, att sekretariatets budgetår skall sammanfalla med kalenderåret. För sekretariatets verksamhet under perioderna den 1 juli – den 31 december 1973 och den 1 januari – den 30 juni 1974 har utgifterna beräknats till totalt 3 872 000 norska kr. Härav avser över 2,6 milj. norska kr. avlöningar och andra personalkostnader inkl. reseersättningar o. d., drygt 0,4 milj. norska kr. hyra och andra driftskostnader samt 0,6 milj. norska kr. expertismedel o. d. för genomförande av projekt i handlingsprogrammet m. m. För samma tidsperiod har sekretariatets intäkter av avgifter som betalas in av de anställda beräknats till 550 000 norska kr.

Man har enats om att sekretariatet skall finansieras genom tillskott från medlemsstaterna i enlighet med den fördelningsnyckel som överenskommits av ministerrådet för gemensamt finansierade nordiska institutioner. Denna fördelningsnyckel baseras på ländernas bruttonationalprodukter och skall revideras vart tredje år. Fördelningen för åren 1974–1976 är följande: Danmark 22 %, Finland 16 %, Island 1 %, Norge 16 % och Sverige 45 %.

Sveriges andel (45 %) av kostnaderna för det nordiska ministerrådssekretariatet i Oslo under tiden den 1 juli 1973 – den 30 juni 1974 har beräknats till motvärdet av 1 495 000 norska kr.

Departementschefen

Upprättandet av det nordiska ministerrådssekretariatet i Oslo är ett betydelsefullt steg i det nordiska samarbetet. Det bör verksamt kunna bidra till att ge ytterligare stimulans åt det nordiska samarbetets utveckling under de nya förutsättningar, som uppstått på grund av E.G:s utvidgning. Vidare bör sekretariatet kunna bidra till en effektivisering av samarbetet och en prioritering av arbetsuppgifterna.

Statsrådet Lidbom har tidigare denna dag anmält frågan om godkän-

nande av avtalet den 12 april 1973 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om Nordiska ministerrådets sekretariat och deras rättsliga ställning (prop. 1973:122). Denna överenskommelse innehåller bestämmelser om immunitet och privilegier för ministerrådets sekretariat i Oslo och för sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete i Köpenhamn. Avtalet innehåller också vissa bestämmelser om de anställdas rättsliga ställning.

Det svenska bidraget till kostnaderna för det nordiska ministerrådssekretariatet i Oslo under tiden den 1 juli 1973 -- den 30 juni 1974 bör tas upp under ett särskilt förslagsanslag under tionde huvudtiteln benämnt Nordiska ministerrådssekretariatet. För ändamålet bör anvisas motvärdet av 1 495 000 norska kr., vilket har beräknats till 1 145 000 svenska kr.

Hemställan

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. godkänna upprättandet av det nordiska ministerrådssekretariatet i Oslo,
2. till *Nordiska ministerrådssekretariatet* för budgetåret 1973/74 anvisa ett förslagsanslag av 1 145 000 kr.

Ärendet bör behandlas under riksdagens vårsession.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Margit Edström

